

Pressemelding

Sperrefrist til 22.09.2005, kl. 10.00

Raftoprisen 2005 til tsjetsjensk menneskerettighetsforkjemper

Professor Thorolf Raftos minnepris for 2005 tildeles den tsjetsjenske advokaten og menneskerettighetsforkjemperen Lidija Jusupova for hennes modige og uselviske arbeid med å dokumentere menneskerettighetsovergrep og for å være talskvinne for de glemte ofrene for krigen i Tsjetsjenia.

- Lidija Jusupova forsvarer menneskeverdet i en kaotisk krigssituasjon hvor arbeidsforholdene og sikkerheten for menneskerettighetsforkjempere og journalister stadig blir verre, sier styreleder i Raftostiftelsen Arne L. Lynggård.

Årets Raftoprismottaker Lidija Jusupova (f. 15.9.1961) har ledet kontoret til den russiske menneskerettighetsorganisasjonen Memorial i sin hjemby Grosnyj og fører overgrepssaker for tsjetsjenske domstoler. Memorial er en av svært få organisasjoner som fremdeles arbeider i Tsjetsjenia. Historiene Jusupova og hennes medarbeidere i Memorial har dokumentert er rystende. De forteller om russiske militære og lokale sikkerhetsstyrker som dreper, voldtar, ødelegger og terroriserer sivile, uten frykt for rettsforfølgelse.

Krigen i Tsjetsjenia har gått inn i sitt syvende år. Ødeleggelsene er ufattelige. Russlands politikk i Tsjetsjenia har ført til en marginalisering av mer moderate tsjetsjenske krefter som har bedt om fredsforhandlinger for å få slutt på folkets lidelser, og i stedet styrket posisjonen til ekstreme islamistiske grupper som tyr til terror og selvmordsaksjoner.

- Det er ingen tvil om at fortvilelsen over terroren, hatet mot dem som står bak, og følelsen av å være sviktet av hele verden, oppleves sterkt blant mange tsjetsjenere i dag. Stater som før 11. september 2001 kritiserte Russlands overgrep og massive ødeleggelser i Tsjetsjenia, står nå sammen

med president Vladimir Putin i en felles "krig mot terror", og de kritiske spørsmålene om Tsjetsjenia har stilnet, sier Lynngård.

I 1995, under den såkalte første krigen i Tsjetsjenia, mottok Den russiske komiteen for soldatmødre Raftoprisen. Soldatmødrene har i alle disse årene arbeidet for en fredelig løsning. Raftoprisen til Jusupova ti år senere er en påminnelse om at konflikten forblir uløst, og at utsiktene til en forhandlingsløsning synes mindre enn noen gang. Krigen har medført dramatiske begrensninger i ytringsfriheten i Russland, og den politiske og militære håndteringen av konflikten i Nord-Kaukasus påvirker utviklingen av demokratiet i Russland og sikkerhetssituasjonen for hele Europa.

I en situasjon hvor "Vestens taushet dreper", som filosofen André Glucksmann uttrykker det, ønsker Raftostiftelsen med årets Raftopris til Jusupova igjen å rette verdens oppmerksomhet mot Tsjetsjenia, og den mest alvorlige krisen i Europa i dag.

Prisen deles ut på Den Nationale Scene i Bergen søndag 6. november kl.18.00. Årets konferansier er lagdommer Hanne Sophie Greve, tidligere dommer ved Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

Kontaktinformasjon

Kontaktpersoner

- *Styreleder i Raftostiftelsen:*
Arne Liljedahl Lynngård
Tlf: +47 951 52 290, E-post: arne@bts.no
- *Prisvinner Lidija Jusupova (snakker russisk og tsjetsjensk)*
Tlf: +70957907455/56, E-post: BuhgaLtera@mTu-NeT.RU
- *For utfyllende informasjon om Jusupova og Memorial:*
Aage Borchgrevink, rådgiver i Den norske Helsingforskomité
Tlf.: +47 907 51 150, E-post: borchgrevink@nhc.no
- *For utfyllende informasjon om Russland og Tsjetsjenia-konflikten:*
Helge Blakkisrud, forsker og leder for Russlandsavdelingen ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI).
Tlf: +47 229 94 025 (bortreist til 23.09: +78 12 32 78 048), E-post: hb@nupi.no

Bakgrunnstoff

- Pressepakken i pdf-format:
www.rafto.no

Se ellers egen oversiktsside med relaterte linker til bakgrunnstoff om prisvinner og Tsjetsjenia.

Annen informasjon

Kontakt pr-gruppen:

- Anita Melingen, anita.melingen@student.uib.no, tlf. 900 75 937
- Kay Meløysund, kay.meløysund@stud.nhh.no, tlf. 481 40 836
- Carina Ekornes, carina.ekornes@student.uib.no, tlf. 994 71 885